TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN THANH BÌNH** **TỈNH ĐỒNG THÁP**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2022/QĐST-VDS	*Thanh Bình, ngày 08 tháng 3 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THANH BÌNH, TỈNH ĐỒNG THÁP

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Minh Trung.

Thư ký phiên họp: Bà Huỳnh Anh Thư là Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thanh Bình, tỉnh Đồng Tháp.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Bình tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Quốc Thông là Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 3 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Thanh Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2022/TLST-VDS ngày 21 tháng 01 năm 2022 về "Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2022/QĐST-VDS ngày 22 tháng 02 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1.Người yêu cầu: Bà Lê Thị Đ, sinh năm 1939.

Địa chỉ cư trú: Số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT.

2.Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh Lê Văn N, 1991.

Địa chỉ cư trú: Số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT.

Tại phiên họp bà Lê Thị Đ có mặt; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Lê Văn N vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 20 tháng 01 năm 2022, lời trình bày trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu bà Lê Thị Đ trình bày:

Anh Lê Văn N là con ruột của bà Lê Thị Đ, từ năm 2012 anh N có biểu hiện mắc bệnh tâm thần, đêm không ngủ, thường hay nói nhảm một mình, đập phá đồ đạc trong nhà. Gia đình có đưa anh N đi điều trị nhiều nơi, bệnh có thuyên giảm nhưng không khỏi hẳn. Hiện nay, anh N đang được hưởng trợ cấp hàng tháng tại

địa phương. Theo đơn yêu cầu thì bà Lê Thị Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn N mất năng lực hành vi dân sự, để bà Đ bổ sung hồ sơ chuyển nhượng quyền sử dụng đất.

Đến ngày 18 tháng 02 năm 2022, bà Lê Thị Đ có đơn thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, theo đó bà Đ yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Thanh Bình tuyên bố anh Lê Văn N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Lê Văn N trong quá trình giải quyết việc dân sự có ý kiến trình bày:

Anh Lê Văn N có đơn yêu cầu và đồng ý để bà Lê Thị Đ là mẹ ruột làm người giám hộ cho anh N trong trường hợp anh N bị khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ý kiến của vị đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp: Về tố tụng: Thẩm phán được phân công thụ lý giải quyết việc dân sự đã thực hiện đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Lê Thị Đ. Tuyên bố anh Lê Văn N, sinh năm: 1991, địa chỉ: Số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Giao anh Lê Văn N, sinh năm: 1991, địa chỉ: Số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT làm người giám hộ theo pháp luật cho anh Lê Văn N, bà Đ có các quyền và nghĩa vụ theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật dân sự 2015.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Thanh Bình nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Anh Lê Văn N, địa chỉ số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thanh Bình, tỉnh Đồng Tháp theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về tố tụng và quan hệ pháp luật, căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 20 tháng 01 năm 2022 của người yêu cầu bà Lê Thị Đ yêu cầu tuyên bố anh Lê Văn N mất năng lực hành vi dân sự và đơn thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 18 tháng 02 năm 2022, yêu cầu tuyên bố anh N có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ yêu cầu giải quyết việc dân sự thể hiện quan hệ pháp luật giải quyết là "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung giải quyết việc dân sự:

[3.1] Bà Lê Thị Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Lê Văn N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi với mục đích để bà Đ bổ sung hồ sơ chuyển nhượng quyền sử dụng đất. Nhận thấy, anh Lê Văn N là con ruột của bà Lê Thị Đ, từ năm 2012 anh N có biểu hiện mắc bệnh tâm thần, đêm không ngủ, thường hay nói nhảm một mình, đập phá đồ đạc trong nhà. Gia đình có đưa anh N đi điều trị nhiều nơi, bệnh có thuyên giảm nhưng không khỏi hẳn. Hiện nay, anh N đang được hưởng trợ cấp hàng tháng tại địa phương.

[3.2] Xét thấy, tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi như sau: "*Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.*"

[3.3] Mặt khác, tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 37/2022/KLGĐ ngày 18/02/2022 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đối với anh Lê Văn N kết luận như sau: Về y học: Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Rối loạn loại phân liệt (F21-ICD10), giai đoạn bệnh thuyên giảm. Về năng lực: Hiện tại, đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Từ những căn cứ nêu trên, xét đơn yêu cầu của bà Lê Thị Đ yêu cầu tuyên bố anh Lê Văn N có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ và phù hợp với quy định pháp luật nên chấp nhận.

[4] Về người giám hộ, theo trình bày của người yêu cầu thì cha của anh N đã chết, anh N không có gia đình riêng (vợ, con). Hiện anh N đang sống chung với bà Lê Thị Đ tại số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT. Bà Đ là người sống chung và đang trực tiếp nuôi dưỡng anh N, xét yêu cầu của đương sự là có căn cứ và phù hợp với quy định pháp luật nên chấp nhận.

[5] Đối với ý kiến của vị đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp đề nghị Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Lê Thị Đ yêu cầu tuyên bố anh Lê Văn N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ cũng như xác lập quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật là có căn cứ chấp nhận.

[6] Về chi phí giám định và lệ phí giải quyết việc dân sự:

Bà Lê Thị Đ phải chịu chi phí giám định theo quy định pháp luật.

Bà Lê Thị Đ là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí giải quyết dân sự nên bà Đ được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015.

Căn cứ các Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015;

Căn cứ vào khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy Ban Thường Vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp và quản lý án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Lê Thị Đ.

Tuyên bố anh Lê Văn N, sinh năm 1991, trú tại số XX, ấp T, xã T, huyện TB, tỉnh ĐT có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Lê Thị Đ là người giám hộ cho anh Lê Văn N. Bà Lê Thị Đ có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

Về chi phí giám định: Bà Lê Thị Đ phải chịu toàn bộ chi phí giám định (Số tiền chi phí giám định là 4.333.750 đồng, đã nộp xong).

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị Đ được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Bình có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Tháp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Thanh Bình;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Chi cục THADS huyện Thanh Bình;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Minh Trung